

Joop Hofman over het ontstaan van Krachtproef in 2013:

‘Opbouwwerkers werden ingekaderde uitvoerings’boeren’ van derde partijen’

Krachtproef was ook een reactie op het ingekapselde opbouwwerk rond 2010-2013. De BON bestond niet meer, LCO was ondergebracht bij Movisie en ondergegaan in de vergaarbak van algemeen welzijn. En de vakconferenties waar Movisie nu verantwoordelijk voor was, waren vooral door externen geleide bijeenkomsten over opbouwwerkers. Illustratief was de vakconferentie in 2012 waar 14 sprekers een plek op de agenda hadden en 13 waren geen opbouwwerkers. En de ene opbouwwerker mocht alleen geïnterviewd worden.

Duidelijk was dat de werkers hun praktijkontwikkeling kwijt waren en dan wethouders, docenten, adviesbureau, wijkmanagers, etc gingen vertellen wat opbouwwerkers moesten doen. Opbouwwerkers werden ingekaderde uitvoerings’boeren’ van derde partijen. Maar niet meer van buurten en bewoners en ze gingen ook niet meer over hun vak.

Dat irriteerde mij mateloos en op de LPB-conferentie in 2012 hebben Hans Hoogvorst en ik, aan de bar, bedacht dat het toch anders zou kunnen. Dat dit mooie vak niet afgevlakt moet worden, dat er genoeg voorbeelden zijn van werkers die het verschil maakten in wijken. We hebben alle twee een opbouwwerkverleden, dat raakte en bond ons. Dat vak raak je nooit meer kwijt. Vandaar dat we een aantal mensen hebben opgeroepen om zelf iets te organiseren. Daar speelde overigens ook het essay *Burgerkracht* van Nico de Boer en Jos van der Lans een rol in.

Zo ontstond er langzamerhand een ander briesje. Van onderdeel zijn van een neoliberale dienstverleningsmaatschappij naar een motorblok willen vormen voor een samenleving van gemeenschappen. Alhoewel: niet iedereen in het opbouwwerkwereldje keek er toen zo naar.

Wij deelden een oproep uit in september 2012 bij de laatste door Movisie georganiseerde werkconferentie. We riepen op tot een nieuw elan: ‘weer vitaal, vertrouwend op eigen kracht, met ondernemingszin en oog voor kansen.’ 13 Mensen kwamen daarop in januari 2013 bijeen in Utrecht om vervolgtappen te zetten. Daar besloten we tot het opzetten van een zomerevenement, waarin samen gereflecteerd kon worden over het vak. De bedoeling was dat we het eerst op Vlieland zouden doen, net na het vakantieseizoen. Dat was in principe geregeld met de burgemeester. Totdat de burgemeester plotsklaps geen burgemeester meer was en van het eiland af moest (Juicy details: iets met de vrouw van de lokale makelaar).

Daarop moesten wij iets anders regelen en in de voorbereidingsgroep zat Werner Hoff en die zei “doe het maar bij ons”. En ons is Havelte. Dat werd een aansprekend succes. Op een bijzondere locatie in de oude opbouwwerkprovincie Drenthe gingen op 1 oktober 110 opbouwwerkers (wij hadden op de helft gerekend) drie dagen in conclaaf en in debat met prominente inleiders en met elkaar.

Bijzonder aan Krachtproef is/was dat je als werker mee mag doen als je geld betaald en als je je verhaal deelt. Dus alle werkers moesten korte verhalen delen over hun werk. Dat had natuurlijk alles te maken met dat we de vakontwikkeling zelf in de hand wilden nemen en samen ontwikkelen. Een andere bewuste keuzes was om het festival over drie dagen te organiseren, en dag 3 bewust op

zaterdag. Dat was een selectiemechanisme voor die werkers die het werk zagen als een 9 tot 5 baan, nu móest je ook op zaterdag. En alleen tickets voor dag 1 of 2 was niet mogelijk, het was de volle mep of niet.

De frustratie over het afnemen van het vak door anderen partijen wordt ook anekdotisch gesymboliseerd doordat in de eerste drie jaren er geen managers, leidinggevenden of adviseurs, docenten mochten komen. We weigerden ze gewoon. En op Krachtproef 2015 in Den Bosch hebben we zelfs docenten van de Hogeschool van het terrein af gestuurd.

Inmiddels doen we niet alleen de 3daagses maar ook kleine PopUps, doen een leerkring voor opbouwwerkers en energietransitie. Maar steeds vanuit energie en drive van bestaande mensen en steeds vanuit de lol om het vak te verkennen.

Een laatste anekdote: toen we Krachtproef starten kreeg ik een telefoontje van een oud opbouwwerkster en zij bood een garantiestelling aan voor Krachtproef. Dat was te gek natuurlijk. Maar het moest niet aan grote klok gehangen worden. Wat bleek, zij zat in bestuur van een stichting die geld beheert dat ooit door Wil van de Leur is vrijgemaakt voor de toekomst van het werk, voor als het opbouwwerk in zwaar weer komt.

Lang leve Wil van de Leur!